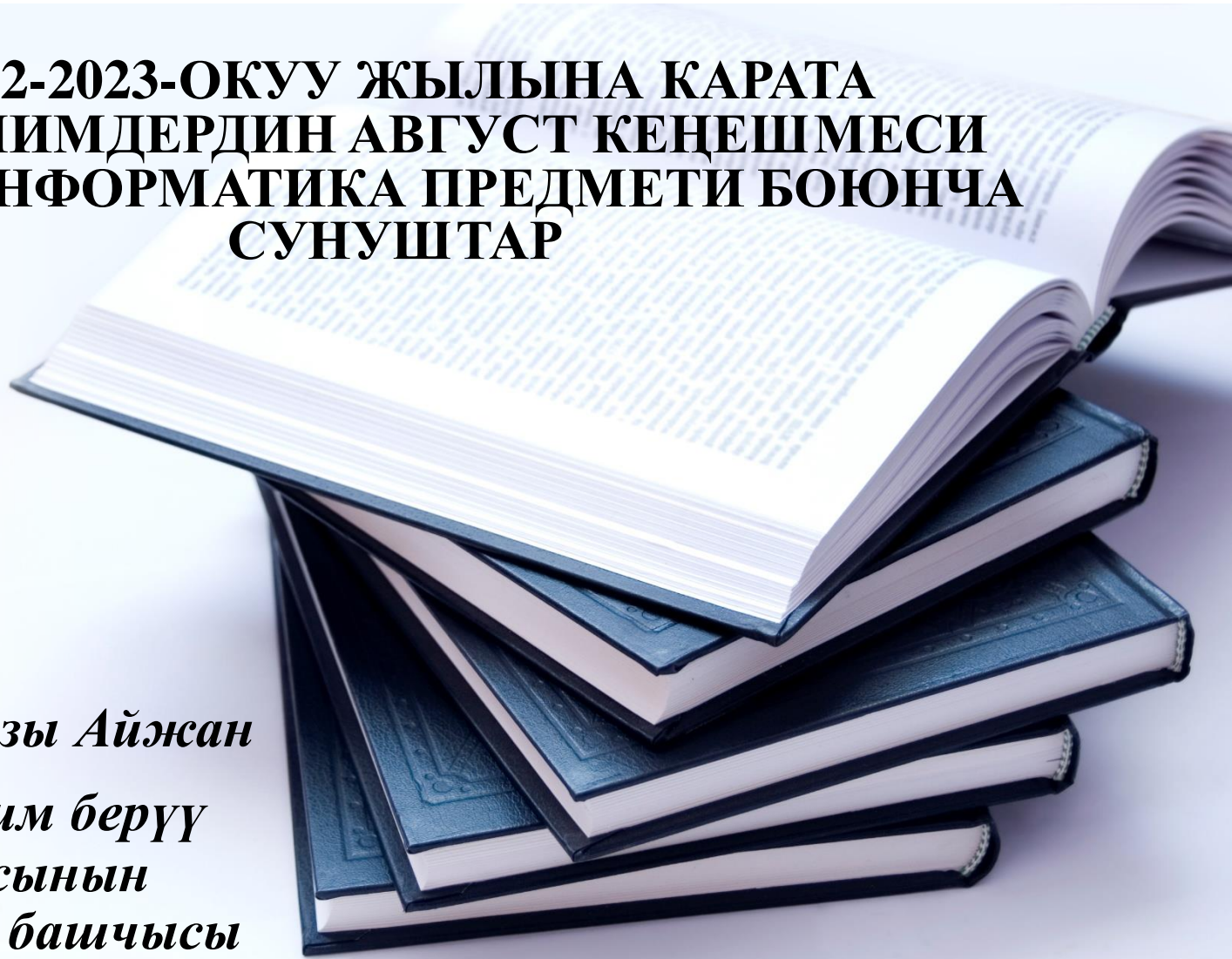

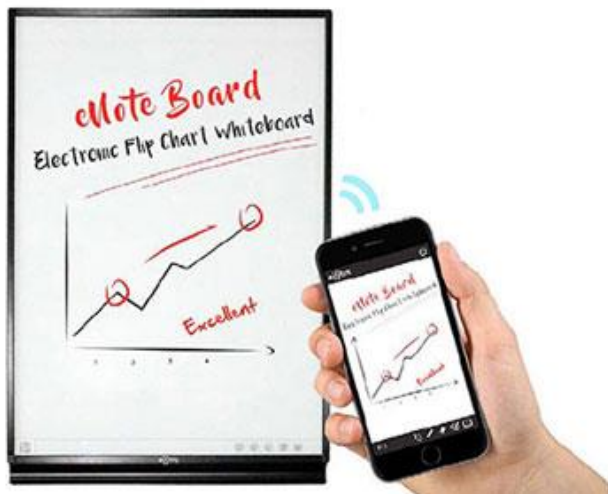
2022-2023-ОКУУ ЖЫЛЫНА КАРАТА МУГАЛИМДЕРДИН АВГУСТ КЕҢЕШМЕСИ ҮЧҮН ИНФОРМАТИКА ПРЕДМЕТИ БОЮНЧА СУНУШТАР

*Ибирайым кызы Айжан
Кыргыз билим берүү
академиясынын
лаборатория башчысы*

Негизги маселелер

- Актуалдуулугу
- Информатика предметинин Базалык окуу пландагы орду
- Бул жылдагы Информатиканы окутуунун өзгөчөлүктөрү
- Талкуулоого сунуш кылынган маселелер
- Суроолор, тактоолор

Актуалдуулугу

«Билим берүүнүн экосистемасы, бирдей жарандык жана зордук-зомбулуктан социалдык-укуктук коргоо – коомдун туруктуу өнүгүүсү»

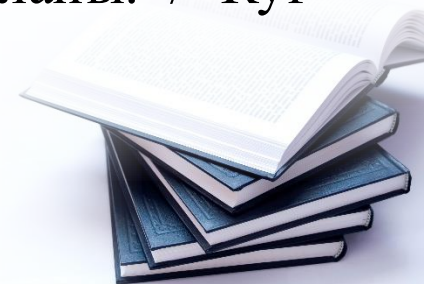

Билим берүүнү санариптик трансформациялоо процессинде Информатика предметин окутууда алардын билим жетишкендиктерин баалоодо электрондук окутууну (ЭО), STEM мамилени колдонууну, окуучуларды программалоого үйрөтүүнү, программалоо боюнча Эл аралык изилдөөлөргө даярданууну, компетенттик билим берүүнү ишке ашырууну, Киберкоопсуздукту эске алуу актуалдуу.

Нормативдик документтер

- Кыргыз Республикасын 2018-2040-жж. өнүктүрүүнүн Улуттук Стратегиясы (<https://mfa.gov.kg/uploads/content/1036/cc1aaa7e-1e5d-3a35-bd69-9d52e9c1ba70.pdf>);
- 2022-2023-жылдарга Кыргыз Республикасында башкарууну санариптештирүү жана санариптик инфратүзүмдү өнүктүрүү боюнча иш-чаралар планы
(<http://cbd.minjust.gov.kg/act/view/ru-ru/218797/10?cl=ky-kg&mode=tekst>);
- Информатика предметинин предметтик стандарты (<https://kao.kg/предметные-стандарты/>);
- Информатика предметинин окуу программасы (<https://kao.kg/новые-программы/>).
- 2022-2023-окуу жылына карата Базистик окуу планы. / Кут билим. – Б., 2022. №29

Информатика предметинин Базалык окуу пландагы орду

- 2022-2023-окуу жылына карата Базалык окуу план боюнча информатикага тиешелүү болгон сааттык окуу жүктөмдөр төмөндөгүчө (2022-жылдын 9-августундагы №23 (10912) Кут Билим гезити):
- *Окутуу кыргыз жана орус тилдеринде жүргүзүлгөн мектептер үчүн: 5, 6, 7, 9-класстарга жумасына – 1 саат, 8-класста жумасына – 2 саат.*
- *Окутуу өзбек/тажик тилдеринде жүргүзүлгөн мектептер үчүн: 5-класстан 9-класстарга чейин жумасына 1 сааттан окутулат.*

БОШтогу өзгөчөлүгү

Информатика предметин өтүүдө эгер окуучулардын саны 25 жедан көп болгон учурда 2 группага бөлүнүп өтүлөт.

Программанын чегинде мугалим өзүнүн чыгармачылыгына ылайык предмет боюнча окуучуларда керектүү компетенцияларды калыптандырууга жетишүү керек.

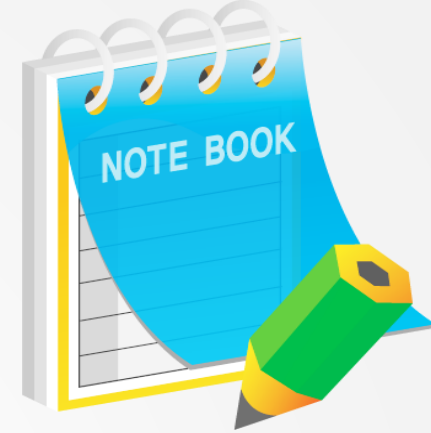

Окуу пландан сырткары предметтерди тереңдетип окутуу үчүн акы төлөнүүчү кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтө алышат. Акы төлөө ата-энелердин, демөөрчүлөрдүн, жергиликтүү бюджеттин эсебинен жүргүзүлөт.

Информатиканы окутуунун өзгөчөлүктөрү

Информатика предметин окутууда эске алынуучу негизги өзгөчөлүктөр болуп

- ✓ электрондук окутууну,
- ✓ окуучуларга программалоого үйрөтүүнү,
- ✓ киберкоопсуздукту,
- ✓ кибербуллингди окутууну,
- ✓ STEM мамилени, балдарга руханий-адептик,
- ✓ нравалык тарбия берүүнү эске алуу саналат.

А) Электрондук окутуу

ЭО – бул санариптик технологиянын түрдүү ресурстарын жана электрондук окуу материалдарын пайдаланып, каалаган жерден каалаган убакта уюштурулуучу окуу процессинин интерактивдүү, инновациялык түрү болуп саналат.

“Электрондук окутуу” – *аралыктан окутуу, веб-окутуу, теле-окутуу, виртуалдык класс, ачык билим берүү, Интернет билим берүү ж.у.с. түшүнүктөрдү камтыйт.*

Электрондук окутууну уюштуруунун ресурстары

мобилдик
телефондор

планшеттер

Ресурстар

түрдүү
гаджеттер

телевизорлор

программалык
жабдуулар

туташтыруучу
каражаттар

Электрондук окутууну уюштуруу

Электрондук окутууну ийгиликтүү ишке ашыруу үчүн негизги үч нерсени эске алуу керек: **жеткиликтүүлүктү, компетенцияны жана мотивацияны** камсыздоо.

жеткиликтүүлүк — окуу процессинин катышуучуларынын Интернет тармагына эркин туташуусу, материалдардын жеткиликтүүлүгү

компетенция — маалымат ресурстарын пайдалануудагы көндүмдүн болушу

мотивация — окуучулардын өз алдынча билим алууга кызыгуусунун жана аракетинин болушу керектигин билдирет. Окуучулардын ИКТ-компетенциясы жана алардын өз алдынчалуулук мотивациясы боюнча маселелерин колго алуу керек.

Информатика мугалими электрондук окутууну ийгиликтүү уюштуруу үчүн төмөндөгүлөрдү даярдап алуусу зарыл

Р **Ресурстар**
*Санариптик
ресурстар*

А **Ата-энелерге**
*Ата-энелер үчүн
материалдар*

Т **Тарбиялык**
*Тарбиялык маанидеги
материалдар*

Т **Теориялык**
*Теориялык
материалдар*

П **Практикалык**
*Практикалык
материалдар*

Б) Программалоону, киберкоопсуздукту, кибербуллингди окутуу

- **Киберкоопсуздук** – Интернет тармагында киберкылмышкерлердин чабуулунан (кибер коркунучтан) коргонуу.
- **Кибербуллинг** - баланы интернетте, санариптик технологиянын колдонуу менен коркутуп-үркүтүү, зомбулук көрсөтүү.

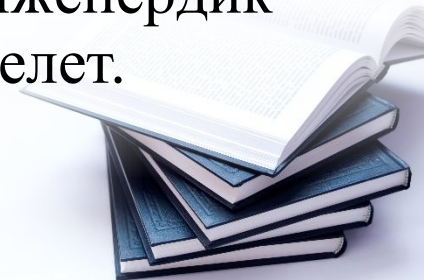
«Киберкоопсуздук» жана «Кибербуллинг» темалары Информатика предметинин окуу программасында 5-класстан 9-класска чейин үзгүлтүксүз каралган.

Программалоого окутуунун максаты – баланын эсептөө ой жүгүртүүсүн өнүктүрүү. Эсептөө ой жүгүртүү балдарга маселени чечүүдө креативдик ой жүгүртүүгө, окуй билүүгө, изденүүгө жана биргелешип иштөөгө көнүктүрөт. Программалоонун натыйжасы – бул долбоор. Долбоор аркылуу окуучунун мүмкүнчүлүгү башкаларга көрүнөт.

В) Билим берүүдө STEM мамилени колдонуу

- **STEM мамилени колдонуу** – бул билим берүүгө жаңыча мамиле болуп эсептелип, бала окуу китебинен сырткары табигый-илимий жана техникалык билимдерди айкалыштыруу менен маселени чечүүгө чыгармачылык мамиле кылуусу.
- **STEM**-билим берүү – бул табигый жана так илимдерди инновациялык технологиялардын жардамы менен окутуп үйрөтүүгө басым жасаган атайын багыт катары саналат.
- **STEM** мамиленин негизги базасы катары илимий методдор, математикалык моделдөөлөр, инженердик дизайн жана инновациялык ой жүгүртүү эсептелет.

STEM мамиленин алкагында Информатика предметин окутуу окуучуларга жана мугалимдерге бир нече мүмкүнчүлүктөрдү берет:

STEM-билим берүү балдардын:

- логикалык жана математикалык ой-жүгүртүүсүн өстүрүүгө;
- так илимдердин позициясында жаратылышты жана технологияны таанып билүүгө;
- ИКТ боюнча билиге ээ болууга жана аны пайдалана билүүгө;
- креативдүү ой-жүгүртүүгө жана чыгармачылык мүмкүнчүлүгүн көрсөтүүгө;
- окууга жана изденүүгө болгон шыгын өстүрүүгө жардам берет.

STEM-билим берүү мугалимдердин:

- окуучуларды өз алдынчалуулукка багыттоодо ачык, көрсөтмөлүү кылып окутуу, көнүктүрүү ишмердигин;
- окутуудагы өзгөчө ыкмаларды пайдалануу ишмердигин;
- окуучуларды окууга кызыктыруу ишмердигин;
- ИКТнын мүмкүнчүлүктөрүн кеңири пайдалануу (М.: 3D-моделдөө, Zygote Body же Geogebra сыяктуу сайттарды) ишмердигин камсыздай алат.

Г) Балдарга руханий-адептик, нравалык тарбия берүү

А) Ата-энелер үчүн материалдар

Б) Тарбиялык маанидеги материалдар

В) Тарбиялоого убакыт бөлүү жана эрк коюу

Сунушталуучу кошумча окуу-методикалык комплекстер

Мугалимдер информатика предметинин окуу программасына ылайык милдеттүү түрдө өздөштүрүлүүчү предметтин минимуму жана информатиканы тереңдетип окутууга арналган кошумча адабияттарды, комплекстерди колдонсо болот.

Мугалимдерге жана окуучуларга сунушталуучу кошумча окуу-методикалык колдонмолор:

- Информатика. Технологиялык карта. 5-класстан 9-класстарга чейин. (Сабактардын болжолдуу план-конспектилери) Ибирайым кызы А. – Б., 2020.
- Эсептөө системалары. Информатика предмети боюнча кошумча окуу курал. Ибирайым кызы А., Кулмурзаева Н. – Б., 2017.
- Алгоритм жана анын жашоодо колдонулуштары. Кошумча окуу курал. Ибирайым кызы А. – Б., 2018.
- Жумушчу дептерлер. 5-8-класстар. Ибирайым кызы А. – Б., 2018.
- Python программалоо тили. Касымалиев М.У., ж.б. – Б., 2022.

Талкуулоого сунуш кылынган маселелер

- ✓ Информатика предметин окутууда окуучуларга программалоо көндүмдөрдү калыптандыруу;
- ✓ Информатика предметин окутууда STEM-билим берүүнү эске алуу;
- ✓ Мектепте жана Информатика предметин окутууда баланын жүрүм-турум тарбиясына көңүл буруу;
- ✓ Маалыматтык коопсуздук жана киберкоопсуздуктун негиздерин окутуунун методикасы;
- ✓ Окутуу жана уюштуруу процесстерин санариптештирүү маселелери;
- ✓ Электрондук база: ата-энелердин ишеними жана окуучулардын коопсуздугу;
- ✓ Электрондук материалдар: окуу китептери, каражаттары, аларды түзүү жана колдонуу;
- ✓ Компьютердик тесттерди жана башка баалоо каражаттарын окуучулардын жетишкендиктерин объективдүү баалоо үчүн пайдалануу;

- ✓ Окуу процессинде окутуунун интерактивдүү заманбап каражаттарын (интерактивдүү доскаларды, электрондук китептерди ж.б.) колдонуу;
- ✓ Электрондук китепканалар: актуалдуу маселелер жана аларды чечүүнүн жолдору;
- ✓ Компьютердик класстарды эффективдүү пайдалануу;
- ✓ Программалоо тилдерин үйрөнүү. Программалоо тили жана олимпиада;
- ✓ Онлайн окутууда инклюзивдик билим берүүнү эске алуу;
- ✓ Мектеп окуучуларынын Интернетти эффективдүү колдонуу маданиятын калыптандыруунун мааниси;
- ✓ Интернет оюндары жана социалдык тармактар: мектеп окуучуларынын арасындагы маселелер жана көйгөйлө;
- ✓ Адистик чеберчиликти жогорулатуу тутумунда информатика мугалиминин компетенциясын өркүндөтүү;
- ✓ Мугалимдердин «Информатиканы окутуунун теориясы жана методикасы», «Мектепте заманбап окутуунун технологиялары», «Программалоо тилдери» ж.у.с. тематикалардын алкагында кесипчиликти жогорулатуу курстарынан өтүү;
- ✓ Билим берүү процессинде баалоонун жаңы технологияларын колдонуу.

Байланыш даректер:

Бишкек ш., Эркиндик проспектиси, Кыргыз билим берүү академиясы, 25.

21-кабинет, тел: (0312)665225 же ika379@mail.ru электрондук почтасы.
Моб. байланыш, WhatsApp: 0709335133.

<https://edu.gov.kg> – КР Билим берүү жана илим
министрлигинин сайты

<https://kao.kg> – Кыргыз билим берүү
академиясынын сайты

ika379@mail.ru - электрондук почта

Көңүл бурганыңыздарга чоң рахмат!

